

Aralık 2020- Ocak 2021 - Sayı: 3

BARİKOD

MARKETİN İÇ SESİ

Marketlerden bir ses yükseliyor!

mbdajol 2020/11/18

"Hoş geldiniz, indirim kartınız var mıydı?"

"Şu ürünler indirimde girdi almak ister misiniz?"

"Dıt dııt dııt. 8690744300035.
"NE KADAR DA YAVAŞSINIZ!"

" BAŞKA KASA NEDEN AÇILMIYOR"
" NE BEKLİYORUUZZ?"

"İyi günler, yine bekleriz." "
Hoş geldiniz indirim kartınız var mı?"

" Bu ürünü almayacağım"
" Arkadaşlar iptaaall var, iade var'

"Tekson kimde, etiketler alınmamış,
afişler hala takılmamış ."

"ön yüz neden yapılmamış , ürünler
hala yerde"

"Hadi hadi çok yavaşsınız."

"Baksana şuna turp gibi geçen gün
hastaymışta işe gelmemiş , onun
yüzünden müdür bize kızdı
ONUN YÜZÜNDEN çok çalıştık ."

"Mal geldi mal vurun. Benim mesaim
bitti ama" "Sktleri ayarlamadın ki
nereye gidiyorsun?"

"OF mesaim bitti hala burdayım."

"Çok acıktım , çok tuvaletim geldi
ama kasa çok yoğun ."

Açılış

Çalışmak kolay değil. Hele market işçileri için. 8 saat bazen 12 saat mesai olabiliyor. Özellikle hafta sonu ve resmi tatillerde daha fazla yoruluyor market işçileri. Öyle ki aynı ortamda olmalarına rağmen arkadaşlarıyla birbirlerini göremezler bile. Hemen her gün gelen vergi ve zamlardan dolayı yoksuluğun ve işsizliğin revaçta olduğu ülkemizde market işçilerinin birçoğu aslında üniversite mezunu fakat hem yöneticilerin hem müşterilerin gözünde bir köleden farkı yok. Birçoğu, biz onlara "siz" diye hitap ederken onlar bizi hiçleştirip kendini yücelterek "sen" diye hitap eder. Oysa her birinin farklı bir hikayesi var. Kimi ev geçindirmek zorunda kimi okul için harçlığını kazanmak zorunda, sonuçta hepsinin ortak kaderi bu işe ihtiyaçlarının olması ve bu yüzden birçok şeye sessiz kalıyorlar. Ağır çalışma şartlarından dolayı bütün hayatları işten ibaret oluyor ve sosyalleşemiyorlar. Fakat bu artık kader olmamalı susmayı seçmek yerine içimizdeki çığlığa kulak verip sesimize ses katmalıyız. Saatlerimizi günlerimizi barkodla geçirdiğimiz için dergimizin adını BARKOD diye seçtik. Barkodlar yöneticiler için çok önemli oysa işçilerin bir barkod kadar bile değeri yok. Ancak bizim hayatlarımız barkodlardan daha değerlidir.

BARKODLAŞMAYACAĞIZ
BARKODLARI PARÇALAMAYA GELİYORUZ.

 barkodmarketinicesi

 barkodmarket

 0553 880 75 41 / 0544 774 47 21

BARKOD

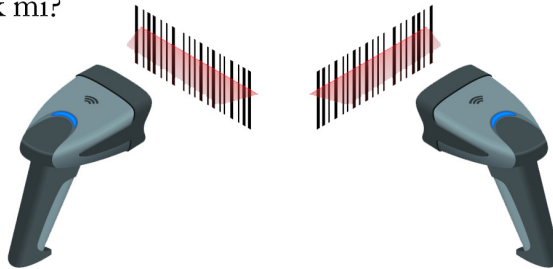
RİSK ALTINDAKİ MARKET İŞÇİLERİ

Pandeminin başından beri sağlık çalışanlarından sonra market çalışanlarının yoğun risk altında olduğu söyleniyor. Çünkü market büyüklüğüne göre günde yüzlerce veya binlerce müşteriyle muhatap olunuyor. Kapalı ve havasız ortam olması riski daha da arttırıyor. Konu alışveriş olduğu için sürekli bir dokunma hali mevcut. Günde yüzlerce hatta binlerce insanın özellikle yerel marketlerde ürünlere, reyonlara, ekipmanlara temasını düşünün. Sabahtan akşama sürekli çalışan işçilerin, işlerinden hariç bir de ek olarak bulunduğu ortamı, ekipmanları, ürünleri sürekli dezenfekte etmesini beklemek imkansız! Ama her markette veya gidilen her ortamda, her mağazada düzenli olarak ortamın dezenfekte edildiği öne sürülür. Peki o zaman kim bu dezenfekte edenler? Gizli bir kahraman mı var? Temizlikçisi bile olmayan mini mağazalarda bu dezenfektasyon ustası kim? Bu, marketlerin kâr amacı güderek kendini aklama çabasından başka bir şey değildir.

Markete tek bir ürün için bile gitmiş olsanız, elinize aldığınız ürünü sizden önce 100 kişinin dokunup bıraktığını ve sizin de 101.kişi olarak ürünü aldığınızı varsayarsak çok da abartmış olmayız. Veya her müşterisinden sonra kasasını dezenfekte eden bir kasiyerin kasasında ne kadar süre bekleyeceğinizi düşünün.

Bu, hem kasiyere ekstra iş yükü hem de bekleyen müşteriye azap. Pandemiye fırsata çeviren marketlerin, pandemiye bahane ederek az işçiyle çok iş yaptırma politikası riskin aslında ne kadar ciddi olduğunu gözler önüne seriyor. Peki o zaman sağlık çalışanlarına olduğu gibi market çalışanlarına da cüzmamlı gibi bakan insanların marketlere doluşarak “bu ne perhiz bu ne lahana turşusu” dedirten tutumunun amacı nedir? Her şey gerçekten normale mi döndü? Yoksa mal, candan önce mi gelmeye başladı? Veya market sahiplerinin ekmeğine yağ sürerek işçinin elinden kuru ekmeğin de gitmesini önlemek mi?

BARİKOD

MARKETİMDEN İNCİLER

- Bir eğitimde eğitmen, "müşteri sizi sınırlendirdiğinde bir anlığına herşeyi unutup kafanızda sizi rahatlatıcak birşey düşünün. Bu deniz olabilir,orman olabilir, kedi olabilir" dedi. Ben kediyi tuttum beni kızdıran müşteriyi kedi olarak düşünüyorum artık gerçekten iyi geliyor.
- Her alışverişin bir bekleyişi vardır.
- Bazı müşteriler çok komik. "Bir daha gelmicez!!!" diyorlar birkaç hafta sonra bakıyorum yine gelmi
- Seninle aynı fişe bakıp indirimleri sayabilirdik.

- Kasada söylediğim yalanlar yüzünden öbür dünyada başım dertte...
- Hızlı kasayı kullanan müşteriler çok yavaş. Hiç adına yaraşır değil. Her bir müşteriye yaklaşıp "ne kadar yavaşınsın çabuk olsana biraz" diyesim geliyor.
- Koy düşlerini bez torbaya ömürlük olsun.
- Poşet değildik ama bizim de değerimiz sonradan anlaşıldı.
- Gün boyu elalemin parasına dokunuyoruz gün bitiyor cüzdanımızda para yok.
- ADALETİN BU MU DÜNYA
- Şimdi seni son zamlara kurban ettim, demiştin ya! Benden geçebilir misin diye, senden geçilir de alışverişten vazgeçilmezmiş.
- Bizde müşteri olduk ama kasiyeri üzmedik.

BARİKOD

Ben yaklaşık 1,5 ay önce Bim markete iş başvurusunda bulundum. Olumlu dönüş yaptılar ama İşkur üzerinden başvuru yapmam gerektiğini belirttiler. Ben de İşkur dan başvuru yapıp 3 aylık olan kursiyer eğitim programına başladım. İşkur üzerinden işçi almak dediğimiz şey ise işçinin sigorta primini İşkura yüklemek ve işçinin maaşının bir kısmını da kendi cebine indirmek. Bu 3 aylık programı "başarı ile" tamamlarsam Bim personeli olmaya hak kazanıyorum! Yine bu 3 aylık süreçte yıl ve yemeğini de karşılanmıyor. Ancak İşkurlu olmam kıdemli bir Bim personeli kadar hatta daha fazla çalışmama engel değil. Tabi bir de öğrenci olduğum için zaten eksik ve geç aldığım ücret adeta yok oluyor. Ücretsiz bir gönüllü çalışan yarattılar benden! Haftalık 45 saati tamamlamama rağmen öğrenci olduğum için neden yarım ücret aldığımı da anlamış değilim. Üstelik İşkurlu olduğum için işyerinde yaşadığım sorunları Bim deki müdür ve yardımcısıyla paylaşmak bir çözüme ulaştırmıyor. İşkurla görüşmem gerekiyor. İşkuru arayıp konuşabilmek ise mümkün değil. O kadar aramaya eski sevgilim olsa insaf eder açardı yani! Sonuç olarak marketlerde işkur üzerinden çalışmaya başlamayı düşünüyorsanız işsizlik daha iyi bir seçenek olabilir!

**İşçiler
Konuşuyor**

Torba Yasa / Krizin Faturası

Hali hazırda çalışmakta olan 25 yaş ve 50 yaş arası emekçilerin nasıl bir tehdit ile karşı karşıya olduğunu anlatmak isterim.

Bütün çalışan popülasyonu bekleyen olumsuzluklar; işsiz kalma tehtidi altında çalıştırılacağı, uzun ve yorucu mesai saatleri yada eksik mesai saatleri ayrıca uygulanacak mobingler gibi sıralayabiliriz.

Hepimizin beklediği büyük ekonomik kriz faturasını malesef bu emekçilere kesilecektir. İşverenlerle dolu bir meclisten emekçiler yararına yasalar çıkması mümkün gözüküyor.

Emekçiye yüklenen ağır vergi yükünden sonra, fırsattan istifade edilerek işverene avantaj sağlayan TORBA YASALARINA şimdiden hayır diyoruz. Bunun için tüm emekçiler bir araya gelmelidir. Emek, alınteri, helâl kazanç 585 kişinin kararına bırakılmayacak kadar KUTSAL ve KIYMETLİDİR.

BARKOD

YÖNETİCİLERİN SİLAHI **MOBBİNG**

Mobbing, bir kişinin veya bir grubun başka bir kişiye etige aykırı olarak bilinçli yöntemlerle uyguladığı baskıdır. İşyerlerinde hiyerarşik düzene bağlı olarak genellikle üstten alta doğru yapılan psikolojik şiddet, duygusal saldırı diyebileceğimiz mobbingi yöneticiler, baskıcı yönetim şekli ile yıldırma politikası olarak kullanırlar. Mobbing uygulayanlar genelde aşırı denetleyici, hep güçlü olma isteği ve bir mevkiyi elde etmek için veya bulunduğu mevkiyi korumak için kötü yolları deneme gibi yollara başvurabilirler.

Genellikle yükselme arzusuyla bu şiddeti uygulayanların aslında korkak olduğu bilimsel araştırmalarda ortaya çıkmıştır. Neredeyse mobbinge maruz kalmayanın olmadığı iş hayatında başlıca mobbing türlerini sıralayalım:

- *Çalışanlar arasında kıyas yaparak rekabete sebebiyet vermek*
- *Azarlama ve arkadaşları arasında küçük düşürecek davranışlar*
- *Yetkilerinizi azaltmak,*
- *Bıktırıcı ve usandırıcı politika (yok yere yazılı savunma istemek)*
- *Bilgi saklamak*
- *Görmezden gelmek, gruptan ayrı tutmaya çalışmak*
- *Beceriksizlikle suçlamak*
- *Güvensizlik hissi uyandırılması*
- *Bitirilmesi zor bir süre içinde görevler verilmesi*
- *Küçük hataların büyük sorunlara dönüştürülmesi*
- *Hakaret içeren hitap ve konuşma*
- *Taciz, tehdit, şantaj*
- *Mobbing, psikolojik şiddet olduğu için suçtur ve buna istinaden 6098 sayılı Borçlar kanununun 417. maddesinde işçiyi koruyan düzenleme yapılmıştır.*

BARİKOD

Düzenleme şöyle:

- *İşveren- işçi hizmet ilişkisinde işçinin kişiliğini korumak, saygı göstermek.*
- *İşyerinde dürüstlük ilkeleme uygun bir düzeni sağlamak*
- *İşçilerin psikolojik ve cinsel tacize uğramamaları*

Yasalara göre mobbing tazminatı diye bir madde olmasa da böyle bir durumda yeterli deliller elde ederek işçi, kötü niyet tazminatı veya ayrımcılık tazminatı hükümlerine başvurabilir. Mobbinge uğrayan işçi, mobbing yapan yöneticiyi dava edebilir ve manevi tazminat talebinde bulunabilir. Mobbing gören işçi iş sözleşmesini haklı nedenle feshedebilir. Mobbing, işçiye diğer işçiler tarafından uygulanıyorsa mağdur işçi yine bu hakkını kullanabilir. Çünkü işveren işçiye korumak ve gözetmek borcu altındadır. Mağdur işçinin durumu işverene bildirmesine rağmen işveren herhangi bir önlem almıyorsa haklı nedenle fesih hakkı doğar.

Uygulanan davranışın mobbing sayılabilmesi için belirli bir ağırlığı ve sürekliliği olmalıdır. Bir defaya mahsus olmamalıdır. Mağdur işçi iş sözleşmesini haklı nedenle feshederse, bir yıldan fazla çalışmışsa kıdem tazminatına hak kazanır. Uğramış olduğu zamanların karşılanması için maddi ve manevi tazminat davası açma hakkına da sahiptir.

Hukuksal sürece gidilmeden de baş etme yolları mevcut. Kötü, rahatsız edici bir şekilde konuşuluyorsa mutlaka tanıklık edebilecek kişilerle ortamda bulunulmalıdır. Verilen zor görevler, gereksiz uygulamalar kaydedilmelidir. Mobbing uygulayan iş arkadaşı veya yönetici ise gerekli üst makamlara şikayette bulunabilir. Birden çok kişi bu durumdan şikayetçi ise onların da desteği alınarak birlikte şikayette bulunulmalı. Yeterli kanıtlarla yetkili kuruluşlara da başvurulabilir:

- *Alo 170*
- *Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı*
- *Anayasa Mahkemesi*
- *Kamu görevlileri Etik kurulu*
- *Kamu Denetçiliği Kurumu*
- *Türkiye İnsan Hakları Kurumu*
- *İl, ilçe İnsan Hakları Kurulları*

Ve şimdi saatler, sadece, - içimdeki kaoslara vuruyor..
Ve o sarı ve solgun gün, - tüm delbizlerimi uyandırıyor.
Yorguntan sararmış çiçeklerim, bulutsuzluk tan ölüyor....
Sonra önümde, giyotinli masalar kuruluyor..
Rubumdan, - birsürü kefaretler isteniyor..
Haydutça sözleşmeler yapılıyor..
Ellerimdeki nasırlara kadar, bedenim kiralanıyor..
Belkide acı çekmem için bile, artık bir resmiyet kazanmam gerekiyor ..
Kalbim fabrikalarda, - durmadan sıkıştırılıyor..
Ve hatta zaman bile, - makina seslerinin arasında ölüyor.

bir işçinin günlüğünden

Market İşçisi Köle Değildir!

Tüm emekçi dostlarımızı, dergimize yazmaya davet ediyoruz. Sorunlar paylaştıkça, mücadeleyi büyüttükçe çözülür. Şiir, yazı ve haber paylaşımlarınızı sosyal medya hesaplarımız ve iletişim numaralarımız aracılığıyla bizlere iletebilirsiniz.

BARİKOD